

فهرست ترجمه مقدمه ابن خلدون

- ۰۰۸ (مقدمه) علم تاریخك فضل و شرفی و مؤرخینك مذاهب و مسالكنك تحقیقی و نقل ایندكری اخبارك بضمبسنده غلط و و هماری و بعض سبیلری بیاننده در
- ۰۰۰ فائده: جلبله تاریخ اعصاردن بر عصره یا خود روم و ترك كبی بر قبیله یه مخصوص اولان اخباری ذكردن عبارت اولدیغی بیاننده در
- ۰۰۶ (کتاب اول) عمران مالك حقیقی واکا عارض اولان بدویت و حضرتیت و ناسك بر برزیه تغلب و کسب معاش و علوم و صنایع و بونلرك علل و اسبابی بیاننده در
- ۰۰۷۱ (فصل اولك اولكی مقدمه سی) افراد بشرك ربع مسكونده اجتماع اوزره سکون و اقامتلی ضروری اولسی بیاننده در
- ۰۰۷۶ (اینکجه مقدمه) وجه ارضك معمور اولان محللری و انده موجود در بارك و نهرلك و اقلیملرك بعضیلری بیاننده در
- ۰۰۸۸ اینکجه مقدمه ك نكمله سی وسط ارضده فرض اولنان خط استوانك طرف شمالبسند و واقع اراضنك عمارتی و خط استوانك جنوبیسی طرفنده بولنان اراضیدن اكثر اولدیغی بیاننده در
- ۱۴۳ (اوجنجه مقدمه) حرارت و برودنده معتدل اولان اقلیملرایله اعتدال دن خارج اولان اقلیملرك احوالی و بونلرده ساکن اولان نوع بشرك الواننده هوانك تأثیری و بنی آدمك سائر احوال کثیره سی بیاننده در
- ۱۴۹ (دردیجی مقدمه) اقالیم سبعه هواسنك ابدان و اجسادده و الوان و اعراضده تأثیری مثلوا هال بسنك خلق و سیرت و مشرب و طبیعتلرنده دخی تأثیری اولدیغی بیاننده در
- ۱۵۱ (بشنجی مقدمه) معموره ربع مسكونده خصب و رخا و قحط و غلایله مختلف اولان بلادایله قلت اکل و کثرت غذانك طوائف بنی آدمك ابدان و اخلاقلرنده تأثیری بیاننده در
- ۱۵۷ (النجی مقدمه) غیبیدن خبر و یروب فطرت و خلقت و یارباضت ایله مغیباته وقوف و اطلاع ابدنلرك اصنافی بیاننده در
- ۱۹۱ (فصل) رؤیانك حقیقی بیاننده در
- ۲۱۳ ارسطونك کتاب سیاستی اخرند مسطور حساب نیم بیاننده در
- ۲۲۵ (فصل اول) کتاب اولك اینکجه فصلنك فصل اولی افراد بنی آدمك حاللرینك اختلافی تدبیر امر معاشده سالك اولدقلری مسالکك اختلافنه مربوط اولدیغی بیاننده در
- ۲۲۶ (فصل ثانی) سکان بریه و اهل بادیه دن قبائل عربك اوضاع و اطواری و احوال و اناری امر طبیعی اولدیغی بیاننده در
- ۲۲۸ (فصل ثالث) بدویت حضرتیدن اقدم و اسبق اولوب بادیه عمران حضرتینك اصل و مددی اولدیغی بیاننده در
- ۲۲۹ (فصل رابع) اهل بادیه سکان امصاردن خیر و صلاح تحصیلنه اقرب اولدیغی بیاننده در

- ۲۳۳ (فصل خامس) اهل بادیه نك قوت وشجاعته حضريره غلبه سی یاننده در
- ۲۳۴ (فصل سادس) حضری وبلدیلرک ضبط وسیاست حکام وولایة ایله مغلوب اوللری وقوت وشجاعت وجبن وهراسلری یاننده در
- ۲۳۸ (فصل سابع) بادیه ده سکنسا اتخاذاونسب وحسب ایله عون ونصرت اولنسی یاننده در
- ۲۴۰ (فصل ثامن) طوائف بشرک تعاون وتناصره مداراولان شوکت ودولت وغلبه لری یاننده در
- ۲۴۲ (فصل تاسع) طوائف اہم یئنده حفظ نسب وسائر موادک یاننده در
- ۲۴۸ (فصل عاشر) اختلاط اجانب واباعد ایله انساک ضبط ونظامی نه وجهله مختل اولدیغی یاننده در
- ۲۴۵ (فصل حادی عشر) قوت وصولت صاحبی قوم وقبیلہ اوزرینه ریاست کیفیتی یاننده در
- ۲۴۸ (فصل ثانی عشر) شرف حسب ونسب حقیقته اهل انساب جلیله دن قوت صاحبنه مخصوص ایدوکی یاننده در
- ۲۵۰ (فصل ثالث عشر) خاندان ملک وسلطنت واصحاب غنایه منسوب اولان هبید واحرارک شرفلری مخدوملرینه انساب واتمالرینه تابع اولدیغی یاننده در
- ۲۵۲ (فصل رابع عشر) اهل انساب ویوت واحساب سلاله سنک نہایت احوالری یاننده در
- ۲۵۵ (فصل خامس عشر) اهل بادیه قهر وتغلبه سائر ناسه غالب اولدقلری یاننده در
- ۲۵۷ (فصل سادس عشر) عصبیة نسبیہ وسبیہ قوت وسطوتده ترقی ایدرک ملک وسلطنته منتهی اولدیغی یاننده در
- ۲۵۹ (فصل سابع عشر) قبائل وعشائرک ترفه ونعمه میل ورغبتری دولت ورفته اعتلارینه مانع اولدیغی یاننده در
- ۲۵۹ (فصل ثامن عشر) عصبیت وسطوت اصحابی اولان قبائلک تحت اطاعت حکامه دخوللری طلب ملک ایله ظهورلرینه مانع اولدیغی یاننده در
- ۲۶۱ (فصل تاسع عشر) قبائل وعشائرہ باج وخراج مثللو تکالیف وضعی مذلت وحقارتلری موجب اولدیغی یاننده در
- ۲۶۳ (فصل عشرین) محاسن اخلاق وخصال حمیده به اعتنا دولت وسلطنت علائمندن وعسکی خلاقی علایمندن اولدیغی یاننده در
- ۲۶۶ (فصل حادی وعشرین) دشت وبادیه ده خیمه وخرگاه ایله کشت وکنارایدن قبائل وعشائرک دائره دولتری سائرلندن اوسع اولدیغی یاننده در
- ۲۶۷ (فصل ثانی عشرین) دولت برخاندانندن زائل اولدقده مادام سطوت عصبیتلری باقی اوله بنه اول سلسله نك افار بندن آخر خاندانه عودت ایتک مقرر اولدیغی یاننده در

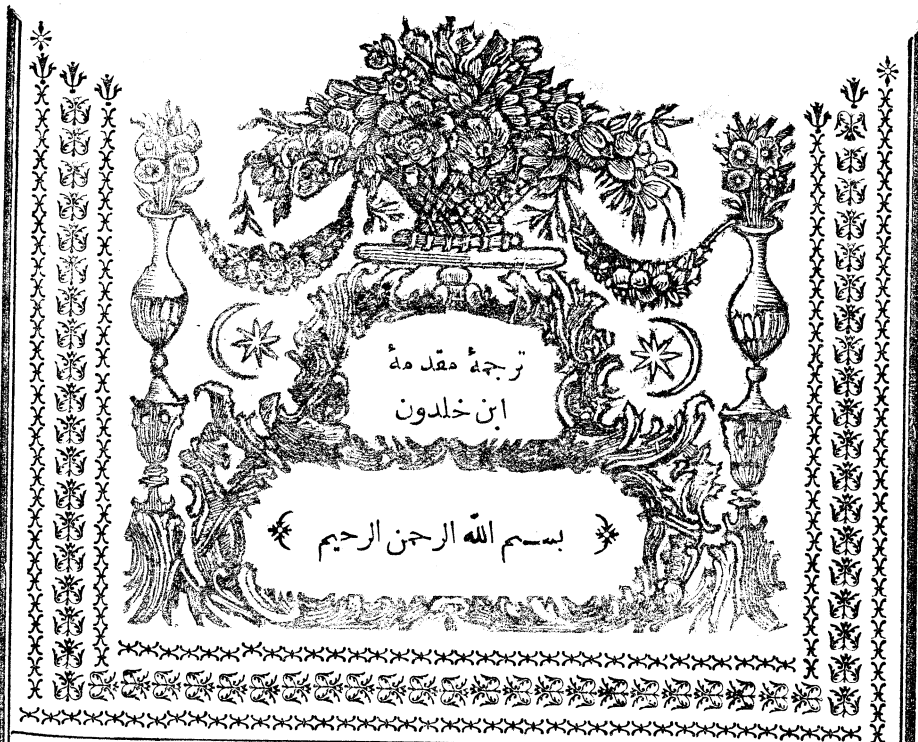
- ۲۶۹ (فصل ثالث و عشرين) مغلوب غالبه و تابع متبوعه زى و قيا فته و سائر اطوارده مائل اولديغى بياننده در
- ۲۷۰ (فصل) طوائف ايم عالم دن بر طائفه آخره مغلوب اولدوقده اول طائفه نك نسلى مدت قبله ده منقرض اولديغى بياننده در
- ۲۷۲ (فصل) طائفه عربك نهب و غارت ايله اسبيلارى دوز صحرارده واقع محله مخصوص اولديغى بياننده در
- ۲۷۳ (فصل) طائفه عربك مستولى اولدوقلى بلاء و ديار ازمئه قبله ده خراب اولديغى بياننده در
- ۲۷۵ (فصل سابع و عشرين) طائفه عربك ملك و سلطنت و نظام و سياست مملكه تليريك اسباب حصولى بياننده در
- ۲۷۶ (فصل) عربك سياست ملك و دولته عدم رغبتلى ايله تدبير امورده قاصر اولدوقلى بياننده در
- ۲۷۸ (فصل) بره و باديه ده ساكن اولان طوائف و قبائلك اهل امصاره احتياجلى احوالى بياننده در
- ۲۷۹ (فصل اول) كتاب اولك اوچنچى فصلنك فصل اول دولت و سلطنتلك ابتداى ظهورى عصبيت اصحابى قبائلك اعانتلىرته موقوف اولديغى بياننده در
- ۲۸۰ (فصل ثانى) بر دولت مر كزنده قرار ايتدك دن صكره اوليساى دولت قوم و قبيله سيله اعانتدن مستغنى اولديغى بياننده در
- ۲۸۳ (فصل ثالث) بعضا بر دولتك ابتداى ظهورنده اطراف بعیده دن اعانت قصد ايله رجال جمع اولوب كندى قبيله لرى استعانتدن مستغنى اولديغى بياننده در
- ۲۸۴ (فصل رابع) قهر و غلبه ايله اطرافه اسبيل ايدن دول عظيملك خروچى ديانته مبنى اولديغى بياننده در
- ۲۸۵ (فصل خامس) دول متدينه نك سائر دولتلره غلبه و تفوقى بياننده در
- ۲۸۵ (فصل سادس) دين و مذهب د عواسى حسب العادة الالهيه رجالك اعانتلىرته موقوف اولديغى بياننده در
- ۲۹۰ (فصل سابع) هر دولت و سلطنتك قوت و مكنتى اعتبار ايله ممالك دن بر حصه سى اولوب اندن زياده محله تجاوزى حالى بياننده در
- ۲۹۳ (فصل ثامن) امتداد وقت دولت و اتساع دائره مملكته ايله ارتفاع شان سلطنت مبانى عز و شانى تمهيد ساعى اولان رجالك قلت و كثرلى اعتبار ايله مبنى اولديغى بياننده در
- ۲۹۴ (فصل تاسع) عصبيت اصحابى قبائل و عشائر كشير اولان محله رده بنیان دولتك استحكامى قبل اولديغى بياننده در
- ۲۹۶ (فصل عاشر) طبيعت ملك و دولت مر كزنده قرار ايتدك دن صكره انفراد و استقلالى موجب اولوب سرور و وجوده مقتضى اولديغى بياننده در

- ۲۹۹ (فصل هادی هشتر) اول ملك و دولته كه محمد و شرفده استقلال و نعمت و راحت اشتغال مستحکم اوله زواله مائل اولدیغی بیاننده در
- ۳۰۲ (فصل ثانی عشر) ملك و دولتك امتداد و بقاده اشخاص بنی آدم کی عمر طیب عیسی اولدیغی بیاننده در
- ۳۰۵ (فصل ثالث عشر) رتبه رفیعه ملك و دولته نائل اولان رجال ابتداء ظهور لرنده بد و یلر کی قناعت طور رنده اولوب بعده طور حضارته انتقال و عز و حشمته اشتغال لری بیاننده در
- ۳۱۰ (فصل رابع عشر) اوائل ظهور دولته و سعت نعمت ملك و دولته زیاده قوت ایراث ایلدیگی بیاننده در
- ۳۱۱ (فصل خامس عشر) انقلاب ادوار ایله اطوار دولت مختلف اولدیغی بیاننده در
- ۳۱۳ (فصل سادس عشر) دولت و سلطنت لک ائاری اصلنده قدر لری نسبتی اوزره اولدیغی بیاننده در
- ۳۲۳ (فصل سابع عشر) ملوک و سلاطین ابتدای ظهور لرنده قرابت و باغیری سبب ایله کندوره منسوب اولان قبیله لرینی طرد قصه ایله اجنبی عسکر ترزینیه معاشرت ایتدک لری بیاننده در
- ۳۲۵ (فصل ثامن عشر) ملوک و سلاطینک اقارب و خویشانی زمره سندن اولوبوب دائرة لرینه منسوب اولان اعوان و خدامک دولته حال و شان لری بیاننده در
- ۳۲۷ (فصل ناسع عشر) وقت ضعفده ملك و دولته تسلط ایدوب سلاطینی تنفیذ احکامدن منع ایدن متغلبه بیاننده در
- ۳۲۹ (فصل عشرین) متغلبه دولت سلاطینه و اهل بیت سلطنته مخصوص اولان القاب و شعارده مشارکت ایتدک لری بیاننده در
- ۳۳۰ (فصل هادی و عشرین) ملك و سلطنتک حقیقت و ماهیتی و اصناف و اقسامی بیاننده در
- ۳۳۱ (فصل ثانی و عشرین) ملوک و سلاطینک رعایا و برابیه عنف و شدت و بطش و حدت ایله معامله لری دولته خلل ایراث ایلدیگی بیاننده در
- ۳۳۴ (فصل ثالث و عشرین) خلافت و امامت کله لرینک حقیقت و معنای بیاننده در
- ۳۳۶ (فصل رابع و عشرین) خلافت و امامتک شروط و احکامنده علمانک اختلاف لری بیاننده در

مهارت شامله و مشارکت کامله سی اولدیغی کبی علم اداره امور ملکبه ده دخی بهره بهره سی اولدیغنه بناء اکثر ملوک غرب زرنده خدمات جلیله ده استخدام اولنوب اولایدیوزالی اوج تاریخنده علامت نویسلک وظیفه سیله تونس صاحبی سلطان ابی اسحاق خدمته واصل ویوما فیوما ولوله شهرت و دبده فضیلتی سوامع اصاغروا کابره متواصل اولغله فاس پادشاهی سلطان ابوهسان مشار الیهک خدمت ومصاحبتنه رغبت ویدیوزالی بش سنه هجره سی اوائلنده مدینه فاسه جلب ایله حقنده رعایت واول وقتک اصول واسلو بنجه عهده سنه علامت نویسی و دیوان سلطانی کتبی خدمت جلیله رین توجیه و عنایت ایدوب مدت سپرده طرف سلطانه کال تقرب واتصالی بادی حسدرون ادانی واهالی اولدیغندن حقنده سعایات حساد و تقولات ارباب فساد متکثر و بوملاسه ایله خاطر سلطان کندیسندن متغیر اوله رقی بی جرم و جنایت اول کنج فضائی کنج محبسه القایله اهانته ویدیوزالی طقوز سنه سی سلطان مشارالیه عالم عقبایه رحلت ایتکله وزیر محاسن خصلت حسن بن عمر صاحب ترجمه بی قید حسدن تخلص ورهاوروی مرآت دلنده تکون ایدن خسار وحشت واکداری دستمال استمالت ایله امجادوش استحقاقنه الباس خلعت ایله مأموریت قدیمه سنه ارجاع وایلا ایله کدنصرکه مهام سلطنت وزمام حکومت دست سلطان ابی سالمه مسلم اولدقده اولاه عهده سنه کتبت سرواخیرا امور ضبطیه و دعاوی مأموریتلرینی تحویل وقبول تام و نفوذ کلام ایله درجه قدر و مقامی اوج کاله توصیل ایلشدر سلطان ابوسالم دار بقایه عازم و کرسی ملک و وزیر عمر بن عبدالله قائم اولغله میانه زنده بعض مرتبه برودت حصوله کلدیکندن یدییوز التمش درت تاریخنده مدینه فاسدن مغارقت واندلسه عزیمت ایتکله سلطان ابی عبدالله بن احمر قدومندن کسب حظوظ و مسرت و موکب مظنطن ایله استقبال و کندی قصورندن برقصه عالی به ایصال ایتدیرد کدنصرکه مجلسنه دعوت واکسای خلعت ایله حقنده اجرای مراسم احترام و تخصیص مراتب متوالیه وابدال انعامات عالیسه ایله باره بارعانه سننده اکیال لوازم اکر آمدن صکره یدییوز التمش بش سنه سی خللا لنده قستانه قرالیله عقد صلح ایچون سلطان مشارالیه طرفندن سفارتله اشبیلیه جانبنه اعزام اولنوب قرال مرقوم ایله بالملاقات اثنای مکالمه ده اقتضای وقت و حاله کوره بسط و ایراد ایلدیکی کلمات حکمت آیاتندن قلب قرالی طرف فاضلان سنه منجذب و اشبیلیه ده اجدا دندن متروک اولوب امراء قرالی یدارنده مفعوب بولسان بالجله املاک موروثه سنی کندوسنه رد واعطا ایلک شرطیه معینده قالمسنی طالب اولش ایسه ده قبولندن امتناع و اعدا مانعه ابداعیه نزد سلطانی به اعاده اولمسنی رجا ایلدیکنه بناء کندیسنه طرف قرالیدن لجام زرین و برده سپین ایله طونامش راستر بهتر اهدا و کال اعزاز و ایصال ایله متبوعی جائنسه اعاده واسرا اولنه رقی وصولنده هدیه مذکور ه بی سلطان مشارالیه اعطا و بدلنه غرناطه قضا سندن برقریه معبوره عهده امتلاکنه قید و املا برله سسایه سلطانیله حکمب مایه غنا و ترفه

ویدیوز التمش التي تاريخه بجایه صاحبی سلطان ابی عبدالله طرفندن ورود
 وتشریفی متضمن وارد اولان نامه مودت علامه اوزرینه بجایه جاننه توجه اتمکله سلطان
 مشار الیه دخی ذات فاضلانه سنه تعظیما استقبال قدومی ایچون ترتیب موکب پرزبنت
 و باکال دبدبه اعداد اولسان سرایه ایصال ایله حقنده فرط رعایت ایلدکدن فضله
 جزئیات و کلیات امور سلطنتی بد استقلالنه تسلیم واعطا و بوملابسه ایله شان و منزلتی
 برقا تندی توفیر و اعلایتمش اولسبیله اداره امور مملکت و تمسبت مصالح رعیتیه مباشرت
 و قبائل بر بردن ذروه جبال هصیانه عروج و کھوف کوه لج و عدوانه ولوج ایدرک
 برنیچه سنین اعطاء رسوم و عواددن امتناع ایلیان عربان اوزرینه بالنفس سفرو حرکت
 ایلوب گاه لطف و تدبیر و گاه ضرب شمشیر ایله قبائل متوحشه بی دائرة اطاعته ادخال
 و عوادد متراکه حکومتی استحصالی اتمک اوزره ایکن سلطان مشار الیه عزاده سی
 سلطان ابوالعباس غدیریله وفات اتمکله صاحب تلسان سلطان ابو جوصاحب ترجمه بی
 طرفنه دعوت و تعظیما لذاته وزرا سندن بر ذاتله ارسال نامه و عرض مودت ایلدیکنه بناء
 یدیوز التمش طقوز سنه سی بسکوره په متعازم و سلطان مشار الیه خدمتده قائم اولوب
 یدیوز التمش التي سنه سی دفعه ثانیه ده اندلسه عزیمت و سنه مذکوره طرفنده تلسان
 جاننه عودت اتمکله سلطان ابو جوصطرفندن جلب اهل بلاد و تألیف فوآد ایچون
 بعض اهالی قراوقبائل دشت پیا اوزرینه مأمور و صوب مقصوده سائق ستورا و لمش ایسه ده
 منداس جهته و وصولنده مأموریت مذکوره دن استعفا ایله احبباء اولاد عریفندن
 جبل کزول قبیله سی طرفنه توجه و عدول اتمکله قبیله مذکوره قبلندن حسن قبول
 و بی توجین بلادندن قلعه اولاد سلامه دینکله معروف اولان بلده په نزول ایله
 شواغل خدمت و غوازل مأموریتدن تحلیه دماغ و درت سنه قدر اختیار کوشه فراغ ایدرک
 اشبو مقدمه نفیسه نک بوکونه طرز بدیع و طور متیع اوزره تألیفنه اهتمام مزید و بش
 ماه طرفنده جمع و تسوید ایلدکدن نصکوره یدیوز سکسان سنه هجریه سنه تونسه اعترام
 و تونس صاحبی سلطان ابی العباس تاریخ مزبورک تکمیلنی رجا و ابرام ایله بکنه بناء
 اشبو مقدمه دن بشقه اخبار بر پرو و قوعات سائره بی حاوی اولان اجزاء بقیه بی تصنیف
 و ترقیم برله بر نسخه سنی سلطان مشار البهه و بر نسخه سنی دخی سلطان ابو فارس
 عبدالعزیز حضورینه تقدیم ایلشدر بعده ادای فریضه حج ایچون تحصیل رخصت
 و یدیوز سکسان درت سنه هجریه سی منتصف شعباننده فک لنگر عزیمت ایدرک اول ملوک
 چراکسه اولان سلطان بر فوقک سریر سلطنته جلوسندن اون کون صکره جه
 اسکندریه په موصلته سنه مذکوره ذی القعدة سنه مصره ورود و طلبه علومک
 التماسات واقعه رینه مینی جامع ازهرده مقام تدریسه قعود اتمکله فضل و کمالی
 معلوم اعالی و ادانی و مدرسه تحمیه تدریسیله نائل التفات سلطان ابو جوص صاحبی سکسان التي
 سنه سنه قضاء مالکیه منصب جلیلله بکام و مرجع خاص و عام اولهرق ایکی سنه قدر
 اجرای احکام شرع منیف و ارباب زور و باطیلی حدود شرعیه ایله تحویف ایلیوب

محاکات و مرافعاته ترك خواطر اصحاب حاجات و عدم قبول وسائل و شفاعات عادات
 مسلو که سندن بولند بفتندن منغور بعض ذوات اولمغین بنا برین **سکروه** علما و ارباب
 فتاوی کنند و سندن انفعال و بعض شکات تدارک بیه رکاب سلطانیه سوق و ایصال ایلد کزندن
 اوز رینه اقامه دعوی و نزد سلطان بنده عقد مجلس علما قیلنه رق خصمانه غالب و ارباب
 اغراض عدم نیل مرام ایله مخذول و خائب اولمش اریسه ده حقتنده بوگونه منافسات
 و مناقشات حدوشندن دلکبر و منحرف الضمیر اولمغله قضادن استعفا و افاده علوم و تدریسه
 اختیار از و ایدوب یدیوز سکسان طغوز سنه سی جانب حجازه عزیمت و سلطان مشارالیه
 طرفندن نتیجه اسباب سفریه سنه همتله باکمال رفاه و راحت ادای فریضه حج ایله
 عودت ایدوب بعده وقعه مشهوره تیمور ظهورنده سکز یوز اوج سنه هجریه سنه سلطان
 ناصرالدین فرج معینله شامه روان و فتاده نیچه تیموری امان اولوب علمای شام سطوت
 تیموردن دوچار بیم و الام اولدقلرندن صاحب ترجمه بی امامه سبحة جمعیت و پیشوای
 سلاک جماعت انخا ایدرک حضور تیموره واصل اولدقلرنده و هله اولی ده نظر تیمور فاضل
 مرحومه مصادف و عمامه خفیفه و هیئت ظریفه سندن ظرافت طبع و لطافت خلقنه
 واقف اولمغله صوب فضیلت او بنه خطابا توجیه سؤال و بالبداهه ابراد قیلدینی
 کلمات حکیمانه و مقدمات دلفریبانه سندن کسب حظوظیت بال ایلدیکندن اسیر ایکن
 سمیرمقامنه اصعاد ایش اریسه ده اطوار ظالمانه و اوضاع متلوانه سندن ناشی حقتنده اولان
 اجلالی جللاه و اسعافی اغناسافه مبدل اوله جغنی اذعان و تفرس ایدرک نیچه ازدراسندن
 تخلیص کریبانه مترقب فرصت و تاربخک جلب و احضاری بهانه سیله جانب مصره
 راحله ران عزیمت اولوب بورنکله تیمور لسنکی اغضال و متاع جان و مالی صوب سلامتیه
 ایصال ایلشدر سلطان برقوق زماننده معزز و مکرم اولدینی کچی سلطان ناصرالدین
 فرج اوان سلطنتنده دخی مظهر اکرام و اعزاز و اعیان مملکت و ارکان دولت نزدنده
 قدر او علم امر افزاز اولوب برمدت پیرسبیه مشیخته نائل و اخیرا تیمارستان قبائلنده
 قبه الصالحده تدریس فقه و سرغتشبیه ده تدریس حدیث و ظایفه واصل اولدقلندن
 بشقه دفعات متعدده ده قضاء مالکیه مسندینه صاعد و حتی اول منصب سامیده
 قاعد اولدینی سکز یوز سکز سنه سی رمضان شریفنک بکرمی النجی اربعا کونی
 عالم عقبا به روان و جسد شریفی باب النصر خار جنده مقابر الصوفیه نام محله
 دفین خاک غفران اولدینی مسطور کتب و قایع نویساندر رحمة الله علیه علامه مشارالیهک
 اشبو تألیف لطیفندن بشقه قصیده برده اوز رینه شرح منبئی و نیچه قصاید
 بی نظیر و اشعار دلپذیری موجود و مؤلفات سارزه سی دخی اولدینی بعض کتب تواربخده
 مذکور و مسرود اریسه ده اشهر آثار و ابهر یادکاری عنوان العبر و دیوان المبتدأ
 و الخبر فی ایام العرب و العجم و البربر نام تاریخ مشهورینک
 اشبو مقصدیه نفیسه سیدر

فراڈ منظومہ محمد مسعودہ ولألیٰ منضودہ اثنیۃ عجمودہ نثار درگاہ معلائی کبریایہ
 حقیقی وشایان درکہ مرایای عالمہ رونما اولان صور کونا کون حوادیک برخواستی کریمہ
 * کل یوم ہونی شأن * مجلائی غیبین صحیفہ وجودہ ظہور و بروزی شواہد
 حکمت بالغہ ودلائل قدرت باہرہ سی اولوب صحیف انفس وآفاقہ مسطور اولان
 آبان بینات صور کائنات حج قاطعہ الوہیتی ادلہ ساطعہ ربوبیتیدر * اول مبدع
 بدیع الصنع والایجاد درکہ افعال متقنہ وآثار محکمہ سی عالم غیب وشہادت محاط
 عم محیطی اولدیغنیسہ برہان مبین اولوب ووجوب وجودہ افاضہ جود ایلہ تفرد
 وتوحدنہ دلیل میندر * وافضل صلوات زاکات اشرف تیات طیات مرکز دائرہ
 وجود صاحب الحوض المورود والمقام المحمود اولان خاتم الانبیاء رسول کبریابو القاسم
 (محمد المصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم) حضرتلرتیک خاکای مشکساینہ شایستہ ابلاغ
 واهدا ونیر اعظم ذات مسعودی مطالع غیبین عالم شہودہ پرتواندازظہور
 اولدقدہ بالجملہ آفاق ربیع مسکون انوار اسلام ایلہ تابان ودرخشان وظلمات کفر وضلال
 بی نام ونشان اولوب امم ناجیہ وقرون ماضیہ بہ مبعوث اولان جمیع انبیاء ومرسلین
 صلوات اللہ علیہم اجمعین حضرتتک افضل واشرفیدر * ودخی حیات دین مبین
 وهداۃ شہوۃ یقین اولان آل واصحابی واتباع واحزابی ارواحنہ کہ ہربری قلہ رفیعہ
 اسلامدہ عم نثار اولوب مناقب حسنہ وسیر مستحسنہ لری مثل سائر در رضوان اللہ تعالیٰ
 علیہم اجمعین * اما بعد ارباب الباہہ ستیر وخی اولیبہ کہ جوہر علم وکمال حلیہ جمال
 انسان اولوب تحصیل علومدہ فکر ونظر صیامہ ومداکرہ ومدارسہ سی قیامہ معادل
 اولدیغنی صحیف کتب وآتاردہ مسطور درر اکن دو حہ ذات النضرہ علیک شعب

* واغصانی *

واغصانی کثیر و فروع افغانی عزیز اولوب اصول و موضوعاتی و منافع غایباتی اعتباریله اقسام و منافع و غایاتی اعتباریله اقسام و انواعی مختلف و متفاوت در ازین جمله علم قصص و اخبار و فن تاریخ امم سالغه و قرون سابقه نك احوالی حاوی و مناسبات اسلامی اخلافه حاکمی اولغله بر فخرای نص کریم * فاعتبروا یا اولی الابصار * اعتبار و اعتنا به صالح اولوب فضل و شرفی براهین عقلیه و دلائل نقلیه ایله ثابت و ظاهر و منافع جلیله سی واضح و باهر در بنا علیه اصحاب فضل و کمالدن جم غفیر و جمع کثیر انار الله براهینهم لسان تازی و دری و زبان ترکی ایله ضبط نوادر و اخبار و جمع حکایات و آئوده کتب کثیره تدوین و تألیف ایدوب و جبر و بسط تصانیف غیر محصوره ضمننده و قایع کونیه و حوادث بومیه بی درج و حصر ایندی لر لکن کتاب و سنت و اجماع امت ایله ثابت و اساسند صحیحه ایله مثبت اولان قصص و اخبار دن ماعدا کتب توار یخده درج و ثبت اولسان حکایات کثیری کاذبه و باطله و حلیه صحتدن عاقله اولغله صحیحی فاسد دن و رایجی کاسد دن فرق و تمیز ایچون بر قانونه احتیاج مس ایدوب بو امر ضرور بئک تمهید و تقدیمی لازم و عنوان کتب توار یخده ذکر و واجب و مهم ایکن جمهور مورخین بومساک سدیله سلوکه رهیاب توفیق اولوب فن تاریخ حلیه نقد تحقیقن خالی قالمش ایدی وقتا که تقدیر کور اللیل و النهار ایله مائنه ثمانه سنین هجریه حلول ایدوب اول قرن مسعود ده تألیف و تصنیفه تصدی ایدن اعلام فحول مغاربه دن مورخ ذوفنون علامه ابن خلدون ولی الدین عبدالرحمن الحضرمی نام فاضل مشهور (عنوان العبر و دیوان المبتدأ و الخبر فی احوال العرب و العجم و البربر) اسمیله معروف و موسوم اولان تاریخ کبیری پیرایه سلاک تألیف و کشفیده سمط تصنیف ابتد کده کم ترک الاول للآخر فخراسی اوزره بومعنی جلوه کر مجملای خاطر می و صور تنهای مرآت ضمیری اولوب تاریخ مذکورک عنواتی نسق مذکور و دستور مسطور اوزره بر مقدمه بدیعیه ایله توشیح و تزیین ایدوب فن تاریخی احیا و قدر و شائنی اعلا بیلدی شویله که فن تاریخده ذکر اولنوب احوال امم و دوله ذاتر اخبار و آثار جزئی به بی التي اصله ارجاع و هر اصلی بر فصل مفصل ضمننده بیان و ادا ایدوب و هر فصلی فصول عسیدیه به تقسیم و تفصیل ایله بر تألیف جلیل و تصنیف جلیله موفق اولدی که اول فصول ضمننده مسطور و مندرج اولان اصول ستمه علی التفصیل کرکی کبی ضبط و اتقان اولنوب کتب توار یخده ثبت و درج اولنان اخبار و آثار اول اصوله ارجاع و تطبیق و سنجیده میزان تحقیق اولن و قدغه نقل اولسان آثار و اخبار ک صدق و کذب ظاهری و محکم اعتبارده عباری ثابت اولور * لکن بو تألیف مرغوب عربی الاسلوب اولغله نفی خواصه مخصوص اولوب کلام عربی فهم و ادراکده راجل اولان رجال انتفاعدن محروم اولغله مقدمه مذکور نك اسلوب ترکی اوزره ترجمه و انشاسی و فهمه قریب تعبیر ایله املا و اداسی ادای دینی کبی واجبه عهدیه همت و منفعت عامه بی متضمن حالت اولغله و بر وجه مشروح ترجمه مذکور به بعض صدور علمائک شوقیه بو بعد قلیل البضاعة (محمد پیری زاده) جمال الله التقوی زاده فقیر صاحب

اون اوچ نفر اعلام رجاله بالغ اولدیله ابن اسحاق طبری ابن کلی محمد بن عمر و فاسدی
سیف الدین بن عمر الاسدی امام مسعودی و مشاهیر فحول رجالدن بونلرک غیر کی
اگرچه امام مسعودینک و واقدینک تاریخلرنده ذکر اولنان بعض کلاملرینه حفظه ثقات
و اعلام اثبات اراسنده معروف و مشهور نیجه طعن و تشنیع دخی وار ایسه ده لیکن کافه
مورخین ذکر اولنان ائمه اعلامک روایاتی قبول ایدوب اثرلرینه اتباع و تصنیفده
طر یقارینه اقتدا و اقتفای اختیار ایلدیله صیر فیان بازار عرفان اولان اصحاب رشد
و اذعان نقل اولنان اخبار و آثاره امعان نظر ایدوب میزان عقل سلیم و معیار طبع مستقیم
ایله صحیح و کاملنی اخذ و قبول فاسد و ناقصنی تزییف ورد ایدر زبیرا عمران عالم که افراد
نوع بشر و آحاد بنی آدمک صحیفه ربع مسکونه اجتماعلرندن عبارتدر درلودلو طباعتلری
اولوب هر بری نیجه احوال و آثاری اقتضا ایدر و بواجتماعک طبایعی و لوازمی ییلنوب
موجب و مقتضالرینه و قوف نام تحصیل اولندقده کتب تاریخده نقل اولنان اخبار
و حکایات اول طبایعه عرض و ارجاع اولنوب اگر موافق و ملایم ایسه قبول و الورد
اولنور و ذکر سیبق ایدن ائمه فن تاریخک اکثری تاریخلرنده اقطار ارضدن بر قطرده واقع
ممالکک احوالنه قصر و تخصیص ایتنوب صدر اسلامده دولت اموییه و سلطنت عباسیه نک
جمله آفاق و اطرافده ضبط و تسخیر ایتدکلری اولکه لری و زمانلرنده اخذ و یاترک ایتدکلری
ممالکک احوالی یسانه تصدی ایتدیله و ایچلرندن امام مسعودی و انک اثرینه تابع
رجال کی بعض مورخین ملت اسلام ظهورلندن مقدم واقع اولان دول و اممک
احوالنی دخی استیعاب و احاطه و جهی اوزره یسان ایلدیله بونلر دن صکره کلان مورخلر
اطلاقدن تقییده و عمومندن خصوصه میل و عدول ایدوب کرک کنندی زمانلرنده و کرک
ازمنه سالفه ده واقع عامه آفاق و اقطارده موجود دولک احوالی یسانه تعرض ایتنوب
انجیق کنندی عصرلرنده ظهور ایدن و قایعی کشیده سلاک تحریر و بولندقلری دولتک
و قلمر و حکومتلری اولان بلاد و امصارک احوالی جمع و تسطیر ایله اکتفا ایلدیله
اندلس مورخی ابن حیان اندلسده واقع دولت اموییه احوالی یسان ایدوب و افریقیه مورخی
ابن رقیق قیروان دولتک اخبارنی تحریر ایتدیکی کی بونلر دن صکره کلوب فن تاریخده
تألیف و تدوینه تعرض ایدن کسنلر طباع سلیمه اصحابندن اولماغله هنلری مجرد تقلید
اولوب غث و سمین جمع ایتدکلری اقوال و اخباری نقد و تمیزه قدرتلری اولماغله
بولدقلری یازوب و اسلاف مورخینک تحریر ایتدکلری منوال اوزره ازمنه سالفه ده
دور ایدن احواله عصرلرنده واقع اولان اموری قیاس ایدر لر بتلر که ایام ماضیه ده
سبق ایدن احوال عالم و اطوار بنی آدم دور ایام و مرور اعوامله متحول و متبذل اولوب
قواعد و رسوم دول منقلب اولدیفندن ذهول ایله عصر و زمانلرینک آداب و عاداتنه
موافق و مطابق ظن ایدوب و زمان سابقده مرور ایدن دول و سلطنتلرک اخبار و حکایاتی
کتب اسلافدن جمع و تحریر ایتدکلرنده اصلنی و حقیقتنی بیلوب اجزاسی مجهول همچون
و شخصی مبهم صور اشباح کی مقالاتله کتبلرینی مملو ایتدیله تحریر و تقریر ایتدکلری

حوادث ایامک اصول و مبادیسی معلوم اولیبوب نقل ایلدککری انواع وقایعک اجناس
 و فصولی بیان اولنما مغله حقیقت حال مجهول و مبهم قالمشدر ائمه متقدمینک فن تاریخده
 تدوین ایلدککری کتابلرنده تحریر ایلدککری اخبار متداوله بی باهیا نهابونلرتکریر و مواضع
 هدیده ده ذکر و تسطیر ایدوب کندیلرله متقدمین یینلرنده یا خود زمانلرنده نشئت ایدن امک
 حال و شانلرنیک بیاتی ترک ایلدیلر زیرا طبیعتلری تقلیده مجبول اولوب کتب اسلافده
 ذکر اولنمایان وقایعک احوالی شرح و تفصیله قدرتلری اولنما مغله تألیفلری امم حادثه نیک
 احوالی بیاندن قاصر اولدی بوندنصکره دولتلرک ذکر لرینه تعرض ایلدککرنده
 خبر لرینی علی الترتیب تنظیم ایدوب وزعما نجه نقل و روایتلرنده محافظه و اهتمام ایدرک
 تکمیلنه همت ایلیوب کاه وهم و کاه اصابت ایلدیلر لکن بدایت ونه سابتلرینه تعرض
 ایلیوب آفتاب اقباللرنیک افق عالمده طلوعنی و شوکت و سطوتلری انوارینیک سطوع
 و ظهورینی موجب سبیلرینی و غایته وصول و وقوفنی مقتضی اولان علتلرینی ذکر ایتملرله
 کتبارینه نظر ایدنلر ذکر اولنان سلطنتلرک مبادی ظهور لرینی و رتبه و درجه لری
 کیفیتلرینی بیله میوب ملوک و سلاطینک بر لرینه تغلب و تراجلرینک یا خود بر بری اردنجه
 تعاقب و تراجلرینک اسبابنی تفحص ایدوب و خلغلرینک سلفلرینه اوضاع و اطوارده
 مخالفتی یا خود موافقتنی موجب اولان ماده لر دن بحث و تفتیش ایتمکک محتاج اولدیلر
 نه کیم بومورک جمله سی انشاء الرحمن بو کتابک مقدمه سنده ذکر اولنور بو طائفه دنصکره
 کلان مورخلردخی کلاملرینی ایجاز و اختصارده افراط ایدوب و یازدقلمی دولک انجق
 ملسکری اسملرینی ایراد ایلیوب انساب واحسابلرین و احوال و اطوار لرین ترک و اهمال
 و اسماء ملوک اوزرینه عدد ایملرک حروف غبار ایه رسم واجمال ایلدیلر ابن رشیق
 میزان العمل نام تاریخنده و بونک اثرینه اقتدا ایدن کسینلر ایتدیکی کبی بو طائفه فوائد
 علم تاریخی ترک و اهمال و مورخین یینلرنده معروف اولان مذاهب و منافی اجمال ایه
 اخلال ایلدککریچون بونلرک سوزلرینه اعتبار اولنوب نه رأیلرنده ثبات ونه انتقاللرینه
 اعتماد و اعتداد اولنماز وقتا که بن دخی کتب قوی مطالعه ایدوب کرکی کبی امور ماضیه
 و احوال حاضره بی ملاحظه ایتدمسسه بصر بصیرتدن رفع پرده غفلت برله چارسوی
 معارفده کشت و کذار ایلیوب مفلس نهی دست تقد عرفان ایکن کندی خاطر فایزمدن
 برکالای نوظرن تصنیف خریداری اولدیغمه بر وفق مأمول اسعاف مسئوله مساعده
 ایتمکله فن تاریخنده برکاب مستطاب انشاسنه موفق اولدمکک آفاق واقطارده نشئت
 ایدن امم و طوائفک احوالندن رفع حجاب و وجه لایق اوزره حقیقت حال اخبار
 و اعتباردن باب باب تفصیل اختیار اولنوب دول و عمران عالمک ابتدای ظهور لرینک علل
 و اسبابنی کرکی کبی شرح و نفس الامر ه مطابق هر خصوصی کتب و تسطیر ایلدم و شرح
 و بیانی فصد اولنان احوال دول و عمران و اطوار حوادث و اقواتی حالا بو عصر لده
 دیار مغربی تعمیر و احیا و افطار و امصارنی مسکن و مأوی اتخاذ ایدن طوائف بر برو قبائل
 عربک احوالی و اول دیارده انلره مخصوص دولتلرک و بونلری سبق ایدن ملوک و انصارک

الله اعلم حروف غبار ایه مراد
 مداخل زبجده استعمال اولنان
 حروف رقم در حسابلرنده
 منجمین قصر مسافه ایچون
 ایجد حرفلرینی ترکیب ایدوب
 عدد ایام و سنین و شهوره
 اشارت ایدرلر

اخباری بیانی اوزرینه بنا ایلدم ز براممالک غربده بویکی قبیله نك مقام وماواری
 یلنوب مدت مدیده سکون واقامت و رفع لوای حکومت ایدوب زمان مکث وقرارری
 مدید و آحاد وافرادی کثیر و مزید اولغله بویکی طائفة نك ممالک غربدن دیار آخره نقل
 وحرکتلری تصور اولنوب واهالسی نوع بشر و بنی آدمدن بونلرک ماعدایی بیلامکله
 تخریر اولنه جق احوال دول و امم و اطوار عمران عالمک قواعد و اصولی مغرب اها لبسنک
 معلوم و مشهوری اولان دولت و ممالکک بیانی ضمنده ادا اولنقی فهملرینه قریب معنا
 اولغین بواسلوب سهولت معصوب اوزره کابک مقاصدی تهذیب و ترتیب و افهام علما و خواصه
 قریب اولنوب تألیف و ترویجینده مسلك غریب اختراع و تنظیم و ترتیبده مذهب
 عجیب و اسلوب لطیف ابتداع اولندی و بونکاب مستطابده روی زمین وادیم خاکده
 افراد امم و آحاد بنی آدمک بربرلرله اجتماعندن عسارت اولان عمران و مدنک احوالی
 و بونلرک اجتماعلرینه عارض و لازم اولان احوال و اعراض ذاتبدری برکونه شرح و بیان
 و کشف و عیان اولنمشدرکه مطالعه ایدنلر وقایع کون و حوادث دهرک علل و اسبابنه
 و قوف ایله انتفاع ایدوب و اهل دول بیوت سلطنته ابوابندن نه کونه دخول و مراملرینه
 نه وجهله وصول بولدقلمی بیلدیروب منازل ملک و مراتب دولک طرق و اسبابنه
 اطلاع حاصل اولغله هم تاریخده آخره تقلید دن کف ید ایدر لر و حضیض تقلید دن
 ذروه تحقیقه عروجه وسیله اولغله سندن اول مرور و سندن صکره ظهور ایده جک
 ایام و اممک احوالنه واقف اولورسون و بن بونکابی بر مقدمه و اوچ کاب اوزرینه ترتیب ایلدم
 (مقدمه) علم تاریخک فضل و شرفی و مورخینک مذاهب و مسالکی
 و اصحاب تاریخک غلطلری بیاننده در

(کتاب اول) عمران عالم و آکا عارض اولان عوارض ذاتبه دن ملک و سلطنت و کسب
 و معاش و صنایع و علوم و بونلرک حدود و عرضنی موجب علل و اسباب بیاننده در
 (کتاب ثانی) قبائل عربک و ابتدای خلقندن بوآنه کلنجه شعوب و اجناس و دولتلرینک
 خبرلری بیاننده اولوب و بونلره معاصر اولان امم مشاهیرک بعضلرینه و دولتلری احوالنه
 دخی اشارت اولنور نبط و سریانیین و فرس و بنی اسرائیل و قبطن و یونان و روم کبی
 (کتاب ثالث) قبیله بربر و بونلرک اعوان و اتباعی اولان زنانه قبیله سنک اخباری
 بیاتی مشتمل اولوب بونلرک ابتدای ظهورلری و طوائف و اصنافی و بونلره دیار مغربده
 مخصوص اولان ملک و دولک احوالی بیاننده در

بوندنصکره دیار شرقه عزیمت ایلد مکه انوار و آثارینی مشاهده و معاینه ایدوب و زیارتگاه
 اولان اماکن متبرکه و مشاهد مقدسه زنده فرض و سنت انواعندن عبادات و طاعاته
 شغل ایلوب کتب و سفر زنده مسطور اولان آثار و احوال شرقه و قوف تام تحصیل ایلیم
 بجمده سبجانه آفاق و اطرافنی کوروب و آثار و اخباریننه بعد الاطلاع ملوک عجمک
 و دول ترکک اول دیارلردن مالک اولدقلمی ممالکی احوالنه متعلق بیلدیکم نیجه آثار
 و اخباره علم یقین حاصل اولغله کتاب ثالثده اول خبرلری دخی درج و تسطیر و نقصانمی

انکله تکمیل ایدوب دیار غربده متمکن بربروزناته قبیله رینه معاصر اولان ام نواحی
 وملوک امصار احوالی مباحثنی ذکر اولنان ملوک عجم و ترک اخبار یله تذیل ایلدم
 وبوباید سبیل اختصار و تلخیصه سلوک ایدوب دقت و غموضدن احتراز و سهولتلی
 عبارت ذکرینی اختیار ایلدم و ترتیده علی العموم انساب قبائل و امم و اصول طوائف عالم
 ذکر یله بدأ ایدوب بعدده هر طائفه نك احوال مخصوصه لری بیانسه شروع ایلدم
 بتوفیق الله تعالی تألیف و تصنیفمن احوال امم و سکان عالمک اخبار و آثارینی احاطه
 واستیعاب ایدوب صعب الحصول و عسیر الوصول نیجه حکم و مصالحی تسهیل و فهمه
 تقریب و حوادث دولک علل و اسبابنی تعریف و ترتیبنی متضمن اولغله مسائل حکمت
 و فضائل تاریخی جامع بر مجموعه مرغوبه اولدی وقتا کیم بو کتاب مستطاب امصار
 و بوادیده ساکن عرب و بربر قبیله لرینک خبر لری مشتمل و محتوی و انلره معاصر دول
 عظیمه نك احوال و آثاری ذکرینی منظوی اولوب و حوادث ایامک مبتدأ و منتهی اسنده
 اولان احوال و عبر و مصالحی یاتی متضمن اولغله بن بو کتابی (عنوان العبر
 و دیوان المبتدأ و الخبر فی ایام العرب و العجم و البربر و من عاصرهم من ذوی السلطان الاکبر)
 اسمیله تسمیه ایلدم و بن بو کتابده امم و دولک اول حدوث و ابتدای ظهور لرندن و بربر لرینسه
 معاصر اولان ملوک و سلاطینک مناقب و مأثرندن بر شئی ترک ایتموب و قرون ماضیه
 و ملل سالفه نك تبدیل و تغلب لری و ممالک و مسالکده حکم و تصرف لری اسبابنی ذکر
 و تفسیرده قصور ایتدم و دخی عمران عالم و اجتماع بنی آدمک عوارض ذاتیه سندن اولان
 دولت و ملت مدن و امصارده اقامت و بوادیده نقل و حرکت عزت و ذلت کثرت
 و قلت علم و صنعت کسب و تجارت ریج و خسارت مقوله سی امور و مرورد هور
 و کور و عصور ایله بربرینی متعاقب احوال مختلفه جهوردن بدویت و حضریته واقع
 و منظر نقد رحالات و اطوار و ارایسه جمله سنی ذکر و تصریح و علل و برهان لری کشف
 و توضیح ایلدم بفضاله تعالی شانه بو کتاب منفرد الاسلوب اولوب صحایف اوراقه درج
 و تضمین ایتدیکم علوم غریبه و حکم عجیبه یی محتوی اولغله بر تألیف مطبوع و تصنیف
 مرغوب اولدی حال بوکه اتراب و امثالمن میاننده بحجز و قصوری مقر و موقن و بو مقوله
 امر خطیره تصدیقه قلت بضاعه می معترف و مدعن اولوب فنون کالده ید بیضا اصحابی
 اولان علمای اولی النهادن رجای صادق و امید واثق اولدر که بو کتابه عین انتقاد
 و امتحان ایله نظر ایدوب چشم تحسین و ارتضایله اماله طرف بصر بیور محبوب واقع اولان
 خلل و قصوره واقف اولدقلرنده اصلاح و تصحیح بیوره لر زیرا اصحاب علم و کاله نسبت
 بضاعه من قلیل اولوب و قصور و خطای بی اعتراف لوم و طعنندن تخلیص و انجا ایدوب اخوان
 و احبابدن دخی لطف و کرم مأمول و مر تجادر انجیق جناب کبریا جل شانه حضر ت لرندن
 سؤال و نیاز ایدر مکه اعمالنی اخلاص نیته مقرون ایدوب خصوصاً بو تألیفمن زده
 سعجزی مشکور ایلیه آمین و هو حسبی و نعم الوکیل

❖ مقدمه علم تاریخ فضل و شرفی و مذاهب و مسالکتمک تحقیقی و مورخینک نقل
❖ ابتدکاری اخبارک بعضی بنده غلط و وهمی و بعضی سبیلی پاننده در ❖

معلوم اوله که علم تاریخ مذهب و مسلکی عزیز فائده سی کثیر و ثمره و غایتی شریف برفن لطیفدر زیرا انبیاء عظام و رسل کرام صلوات الله تعالی علیهم اجمعین حضراتنک سیر حیدر لری و ملوک و سلاطینک دول و سلطنتلری و نظام عالمه دائر سیاستلری و سائر امم ماضیه نك اخلاق و اطوار و عادتلرینه و قوف بوفن جلیل تحصیله موقوف اولوب اموردینیه و دنیویه نك صلاح و کالنی مراد ایدن اخلاف امت اسلافه اقتدا ایله تکمیل نظام معاش و معاده بوفن ایله توسل ایدر لر بوجهتدن فن مزبور متعدد مأخذله و نیجه در لو معارف و معلومه محتاج اولوب خصوصاً رأی صائب و فکر ثاقب ایله تأمل و حقه و وصولدن صکره ثبت و اطمینان نفسه توقف ایدر که بونلر صاحبی طریق صوابه دلالت و خبط و خطابه میل و عد و لدن صیانت ایدر لر زیرا السنه ناسده مذکور و صحایف کتب تاریخده مسطور اولان خبر لده یالکنز نقله اعتماد اولنوب عمران عالم و اجتماع بنی آدمده لازم اولان احواله و قوانین عادات انام و قواعد نظام دولته مرعات اولنوب ایشیدوب کورمدیکمز احوالی ییلوب مشاهده ایتدیکمز امور ه قیاس ایلسک یعنی هر ایشتدیکمز خبری نقل مجرد اعتماد اتصدیق ایدوب عقل و عاده تطبیق ایتدیکمز صورتده کر یوه خبط و خطابه دخول و جاده صدق و صوابدن عدول اولنوق مقرر در چوق کره مفسرین و مورخین و ائمه نقلدن نیجه کسنه لر حکایت و روایت ابتدکاری و قاعده غث و سمین یالکنز نقله اعتماد و قوانین معقوله به قبل العرض اعتقاد ایدوب نقل اولنان شبتک امثال و اشباهنه قیاسی ترک و معیار حکمت ایله وزن و عیار ایجاب حوادث دهرک طبایع مخصوصه و احوال معلومه سنی ییلوب نقل اولنان اخباره نظر و بصیرت ایله امعان و امکان و امتناعنی اذعان ایتملر یله شهره صدق و صوابدن خروج و صحرای وهم و غلطه و لوج ایتدیلر خصوصاً انشای حکایاتده اموال و عساکر مقوله سی نسنه لری عد و احصا اقتضا ایدوب تعداده مباشرت ایتدکلرنده مخالف قواعد و اصول نیجه کلام نامعقول ایراد ایلر لکه عقله عرض اولنوب کرکی کبی ملاحظه اولنسه کذب و دروغ اولدینی ظاهر اولور ننه کیم امام مسعودی و مورخیندن چوق کسنه لری اسر ایل عسکرینی بیان سیاقنده نقل ایدوب دیدیلر که حضرت موسی علیه الصلوٰة والسلام بونلری صحرای تهیده عد و احصا بیورد کلرنده شیوخ و نسوان و صبیان دن ماعدا ایچلرندن انجق جل سلاحه قادر و سنلری بکر می به یاخود زیاده به بالغ اولانلری حضور پر نور لرن کچروب تعداد بیوروب الی یوز ییک یاخود دخی زیاده ایدیلر دیور وایت ایلدیلر مع هذا طوائف بنی اسر ایلک قرار کاهسلری اولان مصر ایله شامک بوقدر عسکره تحملی و اتساعی خصوصندن غافل و ذاهل اولدیلر زیرا ممالکندن هر مملکتمک حفظ و حرا سنده وافی واعداسنی مدافعه به کافی مقدار معین حارس و حامیلری اولور که اول مملکت انجق آنله منجمل و ارزاق و مواجبلرینه متکفل اولوب و زیاده سنه